

ИЗБОРНОМ ВЕЋУ ФИЛОЛОШКОГ ФАКУЛТЕТА УНИВЕРЗИТЕТА У БЕОГРАДУ

ИЗВЕШТАЈ КОМИСИЈЕ ЗА ИЗБОР У ЗВАЊЕ И НА РАДНО МЕСТО ВАНРЕДНОГ ПРОФЕСОРА ИЛИ РЕДОВНОГ ПРОФЕСОРА ЗА УЖУ НАУЧНУ ОБЛАСТ ОПШТА КЊИЖЕВНОСТ (ПРЕДМЕТ ОПШТА КЊИЖЕВНОСТ И ТЕОРИЈА КЊИЖЕВНОСТИ)

На основу Одлуке Изборног већа Филолошког факултета Универзитета у Београду бр. 1025/1 од 27. априла 2016. године, а у складу са чланом 65 Закона о високом образовању Републике Србије и чланом 116 Статута Филолошког факултета Универзитета у Београду, изабрана је Комисија за припрему извештаја о кандидатима који су се јавили на конкурс за избор ванредног професора или редовног професора за ужу научну област Општа књижевност, предмет Општа књижевност и теорија књижевности (објављен у листу *Послови* бр. 673 од 11. маја 2016. године).

На конкурс су се јавила два кандидата: др Миодраг Лома, досадашњи ванредни професор на овом предмету, и др Радован Мирковић.

Част нам је да о пријављеним кандидатима поднесемо следећи

ИЗВЕШТАЈ

1. О КАНДИДАТУ ДР МИОДРАГУ ЛОМИ

БИОГРАФИЈА ДР МИОДРАГА ЛОМЕ

Миодраг Лома је рођен 1957. године у Ваљеву, где је завршио основну школу и гимназију са одличним успехом. Школске 1977/78. године уписао се на Филолошком факултету Универзитета у Београду на Групу за Општу књижевност и теорију књижевности (двопредметну – други главни предмет: Немачки језик и књижевност). На Групи за Општу књижевност и теорију књижевности дипломирао је у апсолвентском року априла 1982. године са просечном оценом на писменом и усменом дипломском испиту: 10 (десет), а на Групи за Немачки језик и књижевност 1983. године са просечном оценом на писменом и усменом дипломском испиту из Немачког језика: 8 (осам) у априлском испитном року, а из Немачке књижевности: 9 (девет) у јунском испитном року. Средња оцена током студија на обе групе му је била 9,09 (девет и девет стотих), а средња оцена из студија предмета који се тичу опште књижевности и теорије књижевности 9,85 (девет и осамдесет и пет стотих).

Последипломске студије на Филолошком факултету у Београду на смеру за Науку о књижевности завршио је 1989. године са средњом оценом на испитима 9,80 (девет и осамдесет стотих) и одбраном магистарског рада на тему *Проблем аутора у немачкој историји књижевности*.

Од фебруара до новембра 1984. године радио је као професор Немачког језика у Основној школи Јован Стерија Поповић на Новом Београду. Од новембра те године до септембра наредне служио је војни рок у ЈНА. Од септембра 1985. године је запослен на Филолошком факултету у Београду, најпре као асистент-приправник за Немачку књижевност на Одсеку за Германистику све до новембра 1986. године, а затим као асистент-приправник за Општу књижевност на Одсеку за Општу књижевност и теорију књижевности. Године 1991. изабран је у звање асистента за Општу књижевност на Катедри за Општу књижевност и теорију књижевности Филолошког факултета у Београду.

У два наврата, 1986. и 1990. године, боравио је у Марбаху (Marbach) у Савезној Републици Немачкој, где је у Немачком књижевном архиву (Deutsches Literaturarchiv) прикупљао грађу најпре за магистарски рад, а потом и за докторску дисертацију. Од 1996. до 2001. године сарађивао је на пројекту „Књижевнотеоријска мисао 20. века и проблеми проучавања српске књижевности“ са темом „Српска национална књижевна историографија и књижевнотеоријска мисао 20. века“.

Године 2001. одбранио је докторску дисертацију под насловом *Слика Христа у Хелдерлиновом песничком свету* и исте године изабран је у звање доцента за Општу књижевност и теорију књижевности, а 2006. године поново је изабран у исто звање. У звање ванредног професора је изабран 2011. године.

Учествовао је на више домаћих и међународних научних скупова. Члан је уредништва за израду монографије о Филолошком факултету у Београду, као и редакције едиције истог факултета под називом *Ксенофилија*, међу чијим је оснивачима.

Тренутно је ментор на изради укупно пет докторских дисертација на Филолошком факултету. Под његовим менторством 2015. године Предраг Мирчетић одбранио је докторски рад на тему *Схватање уметности у критичким огледима и приказ уметности у прози Оскара Вајлда*. Такође је био члан у три комисије за одбрану докторске дисертације. Био је ментор и за два одбрањена магистарска рада, а учествовао је и у комисији за одбрану једнога. Досад су кандидати под његовим менторским руководством одбранили укупно девет дипломских (мастер) радова. Кандидат је учествовао и у седам комисија за изборе у звања ванредног професора, доцента и асистента.

На првој години основних студија Опште књижевности и теорије књижевности држи наставу из обавезних предмета: у првом семестру *Историја опште књижевности 1* [Старе књижевности: источне (египатска, месопотамска, јеврејска) и хеленска (закључно са хеленистичком и новозаветном)], а у другом – *Историја опште књижевности 2* [Стара латинска и европска средњовековна књижевност], у другом семестру – из изборног предмета *Библијска књижевност: Библијска праисторија и Мојсијево Петокњижје*. На трећој години основних студија у петом семестру предаје два обавезна предмета: то су *Историја опште књижевности 5* [Преромантизам и романтизам] и *Теорије књижевности немачког преромантизма и романтизма*, а у шестом семестру – изборни предмет *Херменеутички приступ у настави: тумачење Хелдерлинових христолошких химни*. На дипломским студијама (мастер) држи наставу из обавезног предмета *Методологија науке о књижевности: Примена књижевноисториографских метода* и на докторским студијама Филолошког факултета (модул Књижевност) – из изборног предмета *Историја књижевноисториографских идеја*.

СПИСКОВИ КАНДИДАТА И ЊИХОВИХ ТЕМА ЗА ДОКТОРСKE ДИСЕРТАЦИЈЕ, МАСТЕР- И МАГИСТАРСКЕ РАДОВЕ (МЕНТОРСТВА ИЛИ УЧЕШЋА М. ЛОМЕ У КОМИСИЈАМА)

МЕНТОРСТВО НА СЛЕДЕЋИМ ДОКТОРСКИМ ДИСЕРТАЦИЈАМА:

- 1) Предраг Мирчетић: *Схватање уметности у критичким огледима и приказ уметности у прози Оскара Вајлда* (тема пријављена 2014, рад одбрањен 2015).
- 2) мр Виолета Јелачић Србуљ: *Заснивање реторичких стратегија језичке продукције на античкој теорији стила и позноантичким progymnasmata* (тема пријављена 2012, рад предат Комисији за преглед и оцену).
- 3) Вук Петровић, мастер: *Немачка романтична мисао о песничкој симболичности и њено естетско испуњење у Гетеовом Фаусту* (тема пријављена 2014, рад предат ментору на одобрење).
- 4) Ведран Цвијановић, мастер: *Критичка анализа рецепције стваралаштва Јохана Георга Хамана у новијој англосаксонској критици* (тема пријављена 2014, урађена прва верзија рада).
- 5) Бранислава Миладинов: *Функција нарације у песмама Лирских балада Вилијема Вордсворта* (тема пријављена 2015, рад предат Комисији за преглед и оцену).
- 6) мр Иван Јасиковић: *Окултни мотиви као носиоци наративне конструкције у неким Хофмановим приповеткама* (тема пријављена 2014).

УЧЕШЋЕ У КОМИСИЈАМА ЗА ОЦЕНУ И ОДБРАНУ ДОКТОРСКИХ ДИСЕРТАЦИЈА:

- 1) мр Јелена Кнежевић: *Концепт лепоте у немачкој балади* (рад одбрањен 2013).

- 2) мр Предраг Бребановић: *Страх од утицаја и књижевни канон* (рад одбрањен 2011, објављен под насловом *Антитетички канон Харолда Блума*).
- 3) мр Ђорђе Вуковић: *Синестезија у српској поезији* (рад одбрањен 2006).

МЕНТОРСТВО НА СЛЕДЕЋИМ МАГИСТАРСКИМ РАДОВИМА:

- 1) Виолета Јелачић Србуљ: *Античка теорија стила као реторичка *elocutio** (рад одбрањен 2012).
- 2) Ивана Богдановић: *Идеја Бога код Фридриха Шилера* (рад одбрањен 2010).

УЧЕШЋЕ У КОМИСИЈАМА ЗА ОЦЕНУ И ОДБРАНУ МАГИСТАРСКОГ РАДА:

- 1) Јелена Пилиповић: *Панпоетизација – поетолошко одређење појма и његова примена у идиличној књижевности* (рад одбрањен 2004).

МЕНТОРСТВО НА СЛЕДЕЋИМ МАСТЕР-РАДОВИМА:

- 1) Милица Ојданић: *Тумачење Хелдерлинове оде Хирон* (рад одбрањен 2016).
 - 2) Александар Мартинесић: *Основни принципи митотворства у елџији Хлеб и вино Фридриха Хелдерлина* (рад одбрањен 2015).
 - 3) Предраг Ивановић: *Лик Христа у Рилкеовом циклусу песама Једанаест визија Христа* (рад одбрањен 2013).
 - 4) Љиљана Самарцић: *Гетеов Краљ вилењака: симболизам и митологија* (рад одбрањен 2012).
 - 5) Вук Петровић: *Принципи хумора у Кафкиној прози* (рад одбрањен 2012).
 - 6) Маја Мрђеновић: *Појам љубави у Библији* (рад одбрањен 2011).
 - 7) Бранка Алимпјевић: *Новозаветна реартикулација рајске женствености* (рад одбрањен 2011).
- Бобана Ђорђевић: *Хероизам у Епу о Гилгамешу* (рад одбрањен 2010).
- 8) Зорица Пантелић: *Аврамово (не)дело* (рад одбрањен 2010).

СТРУЧНА И НАУЧНА, ХРОНОЛОШКИ СРЕЂЕНА БИБЛИОГРАФИЈА ДР МИОДРАГА ЛОМЕ

(ванредног професора на Катедри за општу књижевност и теорију књижевности)

1. „Значење такозване ‘методолошке дискусије’ у изучавању књижевности“, стр. 4, у: *Књижевна реч*, 19. год., бр. 365, Београд, 10. јун 1990.
2. „Хелдерлин у историјама немачке књижевности“ [скраћена верзија магистарског рада], стр. 594–617 и стр. 780–804, у: *Летопис Матице српске*, 167. год., бр. 4 и 5 (април и мај 1991), Нови Сад.
3. „Јеванђеоска парабола као кратка прича“, стр. 1345–1348, у: *Књижевност*, бр. 8–10 (1992), Београд.
4. „Методолошки приступ Ђорђа Ђорђевића делу Симе Милутиновића Сарајлије“, стр. 335–345, у: Сима Милутиновић Сарајлија, Књижевно дело и културноисторијска улога, Зборник радова са научног скупа одржаног 15. и 16. октобра 1991. год. поводом двестагодишњице песниковог рођења, Институт за књижевност и уметност и Вукова задужбина, Београд, 1993 [СР 886. 1/2 (091) (082)].
5. *Песник и књижевна историја, Проблем приказивања песника у историјама немачке књижевности* [магистарски рад], стр. 200, Издавачка књижарница Зорана Стојановића Сремски Карловци, Нови Сад, 1994 [СР 830.09.–1: 929; а) Немачки песници – Биографије].

6. „Usmerenost ka apsurdu kao izvor smeha kod Rablea“, str. 76–81, u: *Reč, Časopis za književnost i kulturu*, 1. god., br. 4, Beograd, decembar 1994 [YU ISSN 0344–5288; UDC 82+008].
7. „Фридрих Хелдерлин: *Празник Мира*“ [критички превод свих верзија ове песме и уводна напомена], стр. 82–97, у: *Источник, часопис за веру и културу*, 3. год., бр. 11–12, Београд, јесен/зима 1994 [ISSN 0354–2114].
8. „Светосавље аве Јустина Ћелијског“, стр. 8–9, у: *Православни благовесник, Часопис слободне хришћанске мисли*, 2. год., бр. 4, Ваљево, Свети Сава 1995.
9. „О Carstvu Božjem sada i ovde: Hleb i vino“ [ogled o *Braći Karamazovima* Dostojevskog], str. 104–107, u: *Reč, Časopis za književnost i kulturu*, 2. god., br. 7, Beograd, mart 1995 [YU ISSN 0354–5288; UDC 82+008].
10. „Arabeska i groteska po shvatanju Fridriha Šlegela“, str. 83–89, u: *Reč, Časopis za književnost i kulturu*, 2. god., br. 10, Beograd, jun 1995 [YU ISSN 0354–5288; UDC 82+008].
11. „Обликовање мита у новели Теодора Шторма *Јахач на белу*“, стр. 18–21, *Ваљевска књижевна радионица, Књижевни лист за посебну употребу*, 2. год., бр. 4, Ваљево, јесен 1995.
12. „Типолошка повезаност библијских Потопа и Васкрсења мистичком потком Христове Беседе на Гори“, стр. 89–103, у: *Књижевност и језик, Часопис Друштва за српски језик и књижевност Србије и Друштва за српски језик и књижевност Црне Горе*, 45. год, бр. 1 (1997), Београд.
13. „Скерлићева критика *Религије Његошеве* Николаја Велимировића“, стр. 341–352, у: *Научни састанак слависта у Вукове дане* (26; 1996; Београд/Манасија), св. 1: *Српска књижевност и Свето писмо*, Филолошки факултет, Међународни славистички центар, Београд, 1997.
14. „Metodološki preduslovi za istraživanje Helderlinove hristoloske ikonografije“ [1. verzija uvoda u doktorsku disertaciju], str. 110–128 [UDC 830.01–1], u: *PH₁, Godišnjak za poetička i hermeneutička istraživanja*, Beograd, 1997 [CIP 886.1/.2.01 (082)].
15. Сретен Кушаковић, *Од смрти до смрти, Књига песама* [историјскокритичко издање], стр. 27–46, у: *Просопон, Часопис за културу и истраживања*, 2. год., бр. 2–3, Ваљево, март 1998.
16. „Književnoistorijski postupak Pavla Popovića u primeni na srpsku srednjovekovnu književnost“, str. 51–87 [UDC 886.1 (091)], u: *PH₂, Godišnjak za poetička i hermeneutička istraživanja*, Beograd, 1998 [CIP 82.09].
17. „Филолошки поступак Фридриха Бајснера“ [део докторске дисертације], стр. 71–95 [BIBLID: 0015-1807, 25 (1998), 2 (pp. 71–95), УДК 830–14.077.3], у: *Филолошки преглед, Часопис за страну филологију*, 25. год., бр. 2 (1998), Филолошки факултет, Београд [YU ISSN 0015–1807; UDK 80+82 (05)].
18. „Предговор *Животу светог Саве* од владике Николаја“, стр. VII–XXXIX, у: Владика Николај Велимировић, *Живот светог Саве*, Друштво Хиландар, Ваљево, 1999 [CIP 929 : 22/29; а) Сава, свети (око 1174–1235); ИД=76555788].
19. „Пример унутрашње повезаности Библије на основу три библијске теме из школског штива, Типолошка повезаност *Потопа* и *Васкрсења* Христовом *Беседом на Гори*“ [проширена верзија текста објављеног у: *Књижевност и језик*, 45. год, бр. 1 (1997), стр. 89–103], стр. 399–427 [поговор], у: *Библија, избор текстова*, Завод за уџбенике и наставна средства, Београд, 2000 [CIP 22; ISBN 86-17-08267-4; а) Свето писмо; ИД=85439756].
20. „‘Јер све је добро’ у Хелдерлиновој химни *Патмос* и околни стихови: 73–90“ [део докторске дисертације], стр. 40–43, у: *Луча, Часопис за културу, уметност и науку*, Суботица, 10. год., бр. 1 (јануар 2001) [ISSN 0354–7787].
21. „Време и вечност, Саборник српских молитава XIII–XX века, који је приредио Јован Пејчић“, стр. 63–64, у: *Хришћанска мисао, Свечаник, Часопис за теолошка, културна и друштвена истраживања*, 9. год., бр. 5–8 (2001), Београд/Ваљево/Србиње; исправка на стр. 64, у: бр. 9–12 (2001).

22. „Poslednje verzije Helderlinovih himni Hristu“ [prvi srpski prevod rekonstruisanih poslednjih verzija pesama *Jedini* i *Patmos* i moj ispravljeni prevod posl. ver. *Praznika Mira* sa osnovnim tekstualnokritičkim komentarom i sa predgovorom koji izlaže kompoziciju glavnih hristoloških tema i motiva po trijadama strofa u sve tri pesme], str. 109–153 [UDC 821.112.2–141; 821.112.2.09–Hil Helderlin F.], у: *PH*, *Godišnjak za poetička i hermeneutička istraživanja*, Београд, 2001 [UDC 82.09].
23. „Јустиново светосавље“ [поновљен текст из: *Православни благовесник*, *Часопис слободне хришћанске мисли*, 2. год., бр. 4, Ваљево, Свети Сава 1995, стр. 8–9) са унеколико исправљеним штампарским погрешкама], стр. 10–11, у: *Венац*, *Омладински часопис из књижевности, уметности и културе*, 6. год., бр. 5, Епоха, Пожега, јануар 2002.
24. „Фридрих Хелдерлин, *Једини*, Један пример критичког превода“ [свих верзија ове песме], стр. 148–166, у: *Источник*, *Часопис за веру и културу*, 11. год., бр. 43–44, Београд, 2002 [SN 0354–2114].
25. „Пролегомена за једну поетску гносеологију, естетику и критику“ [естетички универзализоване методолошке претпоставке за докторску дисертацију], стр. 65–76, UDC 82.09–14; 886.1–5, у: *Зборник Матице српске за књижевност и језик*, књ. 49, св. 1–2 (2001): *Питања поетике и методологије*, Нови Сад [YU ISSN 0543–1220; UDK 82 (05)].
26. „Тумачење прве тријаде строфа у Хелдерлиновом *Празнику Мира*“ [део докторске дисертације], стр. 119–148 [UDC 821. 112.2–1.09 Hölderlin, 821.163.41–95] у: *Зборник Матице српске за књижевност и језик*, књ. 50, св. 1–2 (2002): *Трећи миленијум хришћанства*, Нови Сад [YU ISSN 0543–1220; UDK 82(05)].
27. „Хелдерлинова Азија као Божји храм“ [део докторске дисертације], стр. 12, у: *Књижевни лист*, *Месечник за књижевност, културу и друштвена питања*, 2. год., бр. 7–8, Београд, 1. фебруар и 1. март 2003 [ISSN 1451–2122].
28. *Слика Христа у Хелдерлиновом песништву* [докторска дисертација], стр. 704, Центрекс, Ваљево, 2003 [CIP 821.112.2.09–1 Хелдерлин Ф; ISBN 86-84499-00-X; а) Хелдерлин, Фридрих (1770–1843 – Ликови – Исус Христос; COBISS.SR-ID 105664012].
29. „Једно свето осећање, Христолошка иконографија“ [први део увода у докторску дисертацију], стр. 1–2, у: *Култура – уметност – наука*, *Политика*, 45. год., бр. 10 (28. 06. 2003), Београд.
30. „Прва библијска прича о стварању земаљског света“ [Библид 0350–6428, 35 (2003) 119, с. 5–24, Изворни научни радови, УДК 82.09–97], у: *Књижевна историја*, *Часопис за науку о књижевности* [УДК 82], 35. год., бр. 119, Институт за књижевност и уметност, Београд, 2003 [YU ISSN 0350–6428].
31. „Скерлићев књижевноисторијски поступак“, стр. 427–443, у: *Научни састанак слависта у Вукове дане* (32; 2002; Београд / Нови Сад), св. 2: *Српска књижевност и балканске књижевности; Историја и историчари српске књижевности*, Филолошки факултет, Међународни славистички центар, Београд, 2004 [UDK80; CIP 821.163.41.09:821(497).09(082); 821.163.41.09(091)(082); 821.163.41.09:398(082); 821.163.41.09:050(4)“19”(082); МСЦ, ISSN 0351–9066].
32. „Религиозна лирика Драгана Б. Марјановића“, стр. 85–87, у: Драган Б. Марјановић, *К Најозбиљнијем, Збирка песама*, Поговор, издање аутора, Београд, 2004 [CIP 821.163.41–14; ISBN 86–905227–0–0; COBISS.SR-ID 112849420].
33. „Висија Животе Филиповића“, стр. 1022–1028, у: *Књижевност*, бр. 11–12 (2004), Просвета, Београд [ISSN 0023–2418].
34. „Истрајавање на висини“ [приређен први део текста из чланка „Висија Животе Филиповића“, објављеног у *Књижевности*, бр. 11–12 (2004), стр. 1022–1028], стр. 15, у: *Књижевни лист*, *Месечник за књижевност, културу и друштвена питања*, 4. год., бр. 30, Београд, 1. фебруар 2005 [ISSN 1451–2122].
35. „*Стрмногорац*, мали роман Животе Филиповића“ [у првом делу прерађен и допуњен текст о дотичној збирци приповедака из чланка „Висија Животе Филиповића“, објављеног у *Књижевности*, бр. 11–12 (2004), стр. 1022–1028)], стр. 149–155, у: *Живота*

- Филиповић, *Стрмногорац, Роман у двадесет прича*, Поговори, издање аутора, Ваљево, 2005.
36. „Уз ове проповеди јеромонаха Илариона Ђурице“, стр. 179, у: јеромонах Иларион Ђурица, *Педесетница, Саборник лудости проповиједања*, предговор за „Недељне проповеди у божићном посту 2000. године, подно моштију светог Николаја Жичког у манастиру у Лелићу“, издање аутора, Бања Лука, 2005 [CIP 27-1, ISBN 99938-40-25-4, MFN=002472].
 37. „У одсуству разговора“ (предговор сликарској монографији), стр. 9–20, у: Миломир Романовић, *Мета-стаза*, ВУЛС, БОСИС, Ваљево, 2005.
 38. Уводни текст за превод: Фридрих Гундолф, „Шилер“, у: *Књижевни лист, Месечник за књижевност, културу и друштвена питања*, 4. год., бр. 38, стр. 14, наслов изворника: *Shakespeare und der deutsche Geist*, 6. unveränderte Auflage, Bei Georg Bondi, Berlin 1922 (Erstausgabe: 1911), Drittes Buch: Shakspeare als Gehalt, V: „Schiller“, S. 285–289, Београд, 1. октобар 2005 [ISSN 1451-2122].
 39. „Научне ризнице Светозара Петровића“ (комеморативни говор посвећен професору и академику Св. Петровићу, 1930–2005, одржан 17. новембра 2005. године на Филолошком факултету у Београду), стр. 151–154, у: *Београдски књижевни часопис*, бр. 1, зима 2005, Издавач Књижевно друштво Хипербореја, Београд [ISSN 1452-2950, COBISS.SR-ID 127399948].
 40. „Други библијски извештај о постању света и човека – повест о рају (*Пост* 2, 4 б – 2, 25)“, стр. 441–473 [Библид 0350-6428, 37 (2005) 127, с. 441–473, Изворни научни радови, УДК 82-97], у: *Књижевна историја, Часопис за науку о књижевности* [УДК 82], 37. год., бр. 127, Институт за књижевност и уметност, Београд, 2005 [YU ISSN 0350-6428].
 41. „Начела на којима је Војислав Ђурић обновио Катедру за општу књижевност и теорију књижевности“ [Скраћена верзија чланка потом објављеног под насловом „Поступак Војислава Ђурића у проучавању примитивних и старих оријенталних књижевности (Начела на којима је обновио Катедру за општу књижевност и теорију књижевности)“, у: *Проучавање опште књижевности данас, Comparative Literature Studies Today, Зборник радова поводом педесетогодишњице обнављања Катедре за општу књижевност и теорију књижевности*, Београд, 2006, стр. 75–88], у: *Књижевни лист, Месечник за књижевност, културу и друштвена питања*, 5. год., бр. 41, стр. 2, Београд, 1. јануар 2006 [ISSN 1451-2122].
 42. „Поступак Војислава Ђурића у проучавању примитивних и старих оријенталних књижевности (Начела на којима је обновио Катедру за општу књижевност и теорију књижевности)“, стр. 75–88, у: *Проучавање опште књижевности данас, Comparative Literature Studies Today, Зборник радова поводом педесетогодишњице обнављања Катедре за општу књижевност и теорију књижевности*, Филолошки факултет Универзитета у Београду, Катедра за општу књижевност и теорију књижевности, Београд, 2006 [CIP 82.091(082); 378.147: 82.01(082); 378.6:82.01(497.11)(082); ISBN 86-80267-89-9; COBISS.SR-ID 128388108].
 43. „Историјскофонетска транслитерација јеврејског писма“, стр. 117–129 [BIBLID: 0015-1807, 33 (2006), 2 (pp. 117–129), УДК 1) 003.332.034:003.344 = 163.41; 2) 811.411'34 = 163.41], у: *Филолошки преглед, Часопис за страну филологију*, 33. год., бр. 2 (2006), Филолошки факултет, Београд [ISSN 0015-1807; COBISS.SR-ID 28393991].
 44. *Тумачење времена у Библији, Библијска хронологија*, стр. 391, Библиотека Свечаник, књ. 61, Хришћанска мисао, Београд, 2010 [CIP 27-23:930.24; ISBN 978-86-83643-82-0 (ХМ); а) Свето писмо – Хронологија; COBISS.SR-ID 175763980].
 45. „Библијска прича о постању човека и Раја (*Пост* 2, 4 б – 25)“ [темељна прерада текста раније објављеног под насловом: „Други библијски извештај о постању света и човека – повест о рају (*Пост* 2, 4 б – 2, 25)“ у *Књижевној историји*, 37. год., бр. 127, 2005, стр. 441–473], стр. 33–69 [BIBLID: 0015-1807, 37 (2010), 1 (pp. 33–69), УДК 27 –242] у: *Филолошки преглед, Часопис за страну филологију*, 37. год., бр. 1 (2010), Филолошки факултет, Београд [ISSN 0015-1807; COBISS.SR-ID 28393991].

46. „Астaпово Николе Живановића, Никола Живановић, *Астaпово*, Народна библиотека Стефан Првовенчани, Краљево 2009“, стр. 261–270, у: *Летопис Матице српске*, 186. год., јул–август 2010, књ. 485, св. 1–2, Нови Сад [CIP 82(05); ISSN 0025–5939; COBISS.SR-ID 7053570].
47. „Архаична подлога и процеси християнизације у усменим облицима српског јуначког десетерачког песништава“, стр. 61–69 [УДК 821.163.41.09-13:398]:27-29], у: *Научни састанак слависта у Вукове дане* (39; 2009; Београд), св. 2: *Књижевност и култура*, Филолошки факултет, Међународни славистички центар, Београд, 2010 [CIP 821.163.41.09"10/20"(082); 316.7(497.11)(082); МСЦ, ISSN 0351–9066; ISBN 978-86-86419-91-0; COBISS.SR-ID 177339148].
48. „Поговор“, стр. 59–73, у: Никола Живановић, *Астaпово*, 2. издање, Кораци, Крагујевац, 2010.
49. „Гетеова светска књижевност и српска народна поезија“ [Библид 0350–6428, 42 (2010) 142, с. 453–467, Научни чланак, УДК 821.163.41'255.4=112.2 ; 821.163.41.09-1:398], у: *Књижевна историја, Часопис за науку о књижевности* [УДК 82], 42. год., бр. 142, Институт за књижевност и уметност, Београд, 2010 [YU ISSN 0350–6428].
50. „Књижевнокритички поступак Драгана Стојановића и Гетеов *Фауст*“ (UDC 82.09 821.112.2-2.09 Goethe].w), стр. 497–513, у: *Зборник Матице српске за књижевност и језик*, књ. 58, св. 3 (2010), Нови Сад [ISSN 0543-1220; UDC 82(05)].

НАКОН ИЗБОРА У ЗВАЊЕ ВАНРЕДНОГ ПРОФЕСОРА ЈУНА 2011. ГОДИНЕ

51. „Гетеов пријем српских народних јуначких песама“, стр. 123–132 [УДК 821.163.41.09-1:398], у: *Научни састанак слависта у Вукове дане* (40; 2010; Београд), св. 2: *Српска књижевност и европска књижевност*, Филолошки факултет, Међународни славистички центар, Београд, 2011 [CIP 821.163.41.09:82.09(4)(082); 821.163.41.09:398]:82.09(4)(082); МСЦ, ISSN 0351–9066; ISBN 978-86-6153-039-5; COBISS.SR-ID 186001420].
52. „Стојановићево читање Гетеовог и Фаустовог краја“, стр. 158–183, у: *Хелиотропна мисао, Рецепција стваралаштва Драгана Стојановића*, приредили: Зорица Бечановић-Николић, Биљана Дојчиновић-Нешић и Јован Попов, Досије студио / Катедра за Општу књижевност и теорију књижевности Филолошког факултета Универзитета у Београду, Београд, 2011 [CIP 821.163.41.09 Стојановић Д.; ISBN 978-86-6047-042-5 (ДС); COBISS.SR-ID 184373004].
53. „Рајско време и историјско невреме, Схватање времена у *Библији*“, стр. 137–161, у: *Аспекти времена у књижевности, Зборник радова*, уредник Лидија Делић, Институт за књижевност и уметност, Београд, 2012 [ISBN 978-86-7095-178-5; УДК 821.09(082); COBISS.SR-ID 192266252].
54. „Андрићев Алија Ђерзелез“, стр. 5–14 [УДК 821.163.41.09], у: *Научни састанак слависта у Вукове дане* (41; 2011; Београд), св. 2: *Иво Андрић у српској и европској књижевности*, Филолошки факултет, Међународни славистички центар, Београд, 2012 [CIP 821.163.41.09 Андрић И. (082); МСЦ, ISSN 0351–9066; ISBN 978-86-6153-085-2; COBISS.SR-ID 193082124].
55. Rezeption der Hölderlin'schen Dichtung in der deutschen Literaturgeschichtsschreibung / Рецепција Хелдерлиновог песништва у немачкој књижевној историографији, XII стр., стр. 14–196; српска верзија: 2. темељно прегледано и прерађено издање, Veröffentlichungen der Philologischen Fakultät an der Universität Belgrad / Издања Филолошког факултета Универзитета у Београду, Editionsreihe: Xenophilia, Bd. 1 / Едиција: Ксенофилија, књ. 1, Београд, 2012 [CIP 821.112.2.09-1 Хелдерлин Ф.; 821.112.2(091); ISBN 986-86-6153-132-3; COBISS.SR-ID 194784524].
56. „Хердерово схватање порекла језика и заснивање филологије“, стр. 375–402 (UDC 81:1 Herder J. G.), у: *Зборник Матице српске за књижевност и језик*, књ. 61, св. 2 (2013), Нови Сад [ISSN 0543-1220; UDC 82(05)].
57. „Србија Милоша Црњанског између суматраизма и национализма“, стр.137–148 (821.163.41 – 14.09 – Црњански, М.), у: *Научни састанак слависта у Вукове дане* (42;

- 2012; Београд), св. 2: *Развојни токови српске поезије*, Филолошки факултет, Међународни славистички центар, Београд, 2013 [CIP 821.163.41.09 Андрић И. (082); МСЦ, ISSN 0351-9066; ISBN 978-86-6153-085-2; COBISS.SR-ID 193082124].
58. „Његошев мисаони и песнички портрет у књижевнокритичком огледу Анице Савић-Ребац“, стр. 383–393, у: *Научни састанак слависта у Вукове дане* (43; 2013; Београд), св. 2: *Његош у своме времену и данас*, Филолошки факултет, Међународни славистички центар, Београд, 2014 [CIP 821.163.41.09 Петровић Његош П. (082); МСЦ, ISSN 0351-9066; ISBN 978-86-6153-201-6; COBISS.SR-ID 209634060].
59. „Могућности модерне религиозне поезије: *Бисерне шкољке* оца Илариона Ђурице између традиције и модерне“ [први део огледа], стр. 70–80, у: *Нова зора, Часопис за књижевност и културу*, зима/прољеће 2013/2014, бр. 40/41, Српско просвјетно и културно друштво „Просвјета“, Одбори у Билећи и Гацку, Билећа/Гачко 2014 [ISSN 1512-9918; УДК 82; COBISS.SR-ID 115578380].
60. „Филологија и њене дисциплине“, стр. 37–52, у: *Култура, цивилизација, филологија / Culture, Civilization, Philology*, уреднице Љиљана Марковић и Александра Вранеш, том VI [ISBN 978-86-6153-246-7], Едиција Филолошка истраживања данас / Edition Philological Research Today [ISBN 978-86-6153-123-1], главна уредница Јулијана Вучо, Филолошки факултет, Београд, 2014.
61. „Настава историје опште књижевности на Лицеју, Великој школи, Филозофском и Филолошком факултету у Београду“, стр. 569–602 [Библид 0350-6428, 46 (2014) 153, с. 569–602, Прегледни чланак; УДК 378.6:8:[82.0(497.11)(091)], у: *Књижевна историја, Часопис за науку о књижевности* [УДК 82], 46. год., бр. 153, Институт за књижевност и уметност, Београд, 2014 [ISSN 0350-6428].
62. „Тумачење поеме *Стражилово* Милоша Црњанског и књижевнокритички поступак Николе Милошевића“, стр. 131–153, у: *Глас, Одељење језика и књижевности*, CDXXI, књ. 29, Српска академија наука и уметности, Београд 2014 [ISSN 0351-7365].
63. „Хердерове идеје и јужнословенски препород, донети монографије Јосипа Бабића о тим питањима“, стр. 437–465 [UDC 80:929 Herder J. G.; UDC 930.85(=163)], у: *Зборник Матице српске за књижевност и језик*, књ. 62, св. 2 (2014), Нови Сад [ISSN 0543-1220; UDC 82(05)].
64. „Почеци наставе опште књижевности на београдском Лицеју и Великој школи“, стр. 57–83, у: *Век и по Велике школе у Београду (1863–2013)*, уредници: Зоран Мирковић и Милош Миленковић, Универзитет у Београду: Филозофски факултет и Правни факултет, Београд, 2014 [ISBN 978-86-88803-87-8 [ФФ]; 978-86-7630-438-4 [ПФ]; CIP 378.4(497.11)“1863/203“; 378(497.11)“1863/2013“; COBISS.SR-ID 212290572].
65. „Могућности модерне религиозне поезије: *Бисерне шкољке* оца Илариона Ђурице између традиције и модерне“ [цео текст], стр. 55–63, у: *Хришћанска мисао, Свечаник, Часопис за теолошка, културна и друштвена истраживања*, 24. год., бр. 1–6 (2016), Београд/Ваљево/Србиње.
66. „Концепција историје светске књижевности код Ервина Латса“, рукопис, стр. 1–19, једно од три пленарна излагања на међународном научном скупу *Компаратистика у новом кључу*, у организацији Центра младих научника при Црногорској академији наука и умјетности, 23. 03. 2015 (рад предат за штампу у едицији *Zbornici radova Crnogorske akademije nauka i umjetnosti*, потврда о томе приложена).
67. „*Историја старе и нове књижевности* Фридриха Шлегела: духовноисторијски поглед на старогрчку литературу“, рукопис, стр. 1–11, (претходно изложен реферат са објављеним сажетком под насловом: „*Историја старе и нове књижевности* Фридриха Шлегела, или: Застаревају ли књижевноисториографска достигнућа?“ у оквиру подтеме: Књижевноисторијске парадигме у ширем интернационалном контексту (идеја о „крају историје“ и сл.) и теме: Књижевноисторијско знање и изазови новог миленијума (национални, регионални, континентални контекст) на 45. Међународном научном састанку слависта у Вукове дане (17–20. септембра 2015), на Филолошком факултету у Београду, 3. поподневна секција, 17. 09. 2015. под председавањем Миодрага Ломе) (рад предат за штампу, потврда о томе приложена).

68. Miodrag Loma, „Josip Babićs Wiederentdeckung des zurückgedrängten und vergessenen herderischen Ideenerbes“ [рукопис, стр. 1–14], in: *Slawisch-deutsche Kontakte in Literatur, Erster Teil: Festschrift für Professor Josip Babić und Professor Vlado Obad*, hrsg. von Željko Uvanović, Osjeker Studien zu slawisch-deutschen Kontakten in Geschichte, Sprache, Literatur und Kultur, Bd. 3, Publikationsart: CD, Shaker Verlag, Aachen, Erscheinungsdatum: September 2016 – in Vorbereitung [ISBN: 978-3-8440-3954-2].
69. *Библијска праисторија и Мојсијево Петокњижје*, рукопис, стр. 1–430, библиотека Свечаник (Нова серија), Хришћанска мисао, Београд 2016 (у штампи, приложене две рецензије и потврда издавача).

МОНОГРАФИЈЕ ДР МИОДРАГА ЛОМЕ

1. *Песник и књижевна историја, Проблем приказивања песника у историјама немачке књижевности*, стр. 200 [ово је историја немачке националне књижевне историографије током деветнаестог и двадесетог века], Издавачка књижарница Зорана Стојановића Сремски Карловци, Нови Сад, 1994 [CIP 830.09.–1: 929].
2. *Слика Христа у Хелдерлиновом песништву*, стр. 704 [„Методолошки предуслови за истраживање Хелдерлинове христолошке иконографије“, стр. 13–23; „Први део: Историја истраживања Хелдерлинових христолошких химни“, стр. 25–429; „Други део: Тумачење Хелдерлинових христолошких химни“, стр. 430–691; „Закључак“, стр. 693–694; „Употребљена литература“, стр. 695–703], Центрекс, Ваљево, 2003 [CIP 821.112.2.09–1 Хелдерлин Ф; ISBN 86-84499-00-X; COBISS.SR-ID 105664012].
3. *Тумачење времена у Библији, Библијска хронологија*, стр. 391, Библиотека Свечаник, књ. 61, Хришћанска мисао, Београд, 2010 [CIP 27-23:930.24; ISBN 978-86-83643-82-0 (ХМ); COBISS.SR-ID 175763980].
4. *Rezeption der Hölderlin'schen Dichtung in der deutschen Literaturgeschichtsschreibung / Рецепција Хелдерлиновог песништва у немачкој књижевној историографији*, XII стр., стр. 14–196 [стр. VII–IX: „Ксенофилија, Уводна реч уз нову едицију Филолошког факултета универзитета у Београду“; стр. 13–96: *Rezeption der Hölderlin'schen Dichtung in der deutschen Literaturgeschichtsschreibung* (ово је кандидатов лични, ауторски текст на немачком језику на тему која је претходно била изложена на српском језику); стр.: 97–179: Рецепција Хелдерлиновог песништва у немачкој књижевној историографији; стр. 181–188: „Literatur“], српска верзија: 2. темељно прегледано и прерађено издање, *Veröffentlichungen der Philologischen Fakultät an der Universität Belgrad / Издања Филолошког факултета Универзитета у Београду*, Editionsreihe: *Xenophilia*, Bd. 1 / Едиција: *Ксенофилија*, књ. 1, Београд, 2012 [CIP 821.112.2.09-1 Хелдерлин Ф.; 821.112.2(091); ISBN 986-86-6153-132-3; COBISS.SR-ID 194784524].
5. У библиотеци Свечаник (Нова серија) Хришћанске мисли из Београда улази у штампу кандидатова монографија под насловом: *Библијска праисторија и Мојсијево Петокњижје* (430 страница) [Садржај: 1. Претходна питања. 2. Име Библија. 3. Профетска атрибуција и груписање жанрова. 4. Библијска и светска књижевност. 5. *Петокњижје* као сакрална литерарна и ауторска целина. 6. Схватање времена у Библији. 7. Плодни Полумесец. 8. Историјскофонетска транслитерација јеврејског писма. 9. Библијска праисторија и Мојсијево *Петокњижје*. 10. Библијско тумачење постања света, човека и историје. 10. 1. Прича о постању земаљског света. 10. 2. Прича о постању човека и Раја. 10. 3. Прича о греху. 11. Повезаност прича о *Потопу* и *Васкрсењу* Христовом *Беседом на Гори*. 12. Библијска литература. 13. Табеле: хронолошке и транслитерације.

БИБЛИОГРАФИЈА СТРУЧНИХ И НАУЧНИХ ПРЕВОДА ДР МИОДРАГА ЛОМЕ

1. Арно Еш, *Џојс и Хомер*, стр. 14–15, у: *Књижевне новине*, 34. год., бр. 652–653, Београд, 22. јул 1982.
2. Wolfgang Vajrauh, *Faks* [kratka priča], u: *Student*, 9. 03. 1983, Београд.
3. Ludvig Binsvanger, *Melanholijska zablude*, str. 135–139, u: *Delo*, br. 8–9 (1985), Београд.

4. Фридрих Хелдерлин, *Празник Мира* [критички превод свих верзија ове песме и уводна напомена], у: *Источник, Часопис за веру и културу*, 3. год., бр. 11–12, Београд, јесен/зима 1994 [ISSN 0354/2114].
5. „Tri romantične pesme o božanskoj i ljudskoj, Primeri za povest pesničkog otkrovenja u jednom razdoblju“, Johan Wolfgang Gete, *Ganimed* (1774), Fridrih Šiler, *Bogovi Grčke* (1788) (uzorne strofe), Fridrih Helderlin, *Praznik Mira* (1801–1804) (uzorne strofe), str. 10–11, у: *Prevodilačke sveske*, Valjevska gimnazija, 8. год., бр. 16, Valjevo, 1995/96.
6. Керстин Хензл, *Фризерски излет* [кратка прича и напомена о писцу], стр. 57, у: *Репортер, Магазин*, 2. год., бр. 37, Подгорица, 11. октобар 1998.
7. Херберт Ајзенрајх, *Исус* [кратка прича и напомена о писцу], стр. 52, у: *Репортер, Магазин*, 3. год., бр. 63, Подгорица, 7. јул 1999.
8. „Poslednje verzije Helderlinovih himni Hristu“ [prvi srpski prevod rekonstruisanih poslednjih verzija pesama *Jedini* i *Patmos* i ispravljeni prevod posl. ver. *Praznika Mira* sa osnovnim tekstualnokritičkim komentarom i sa predgovorom koji izlaže kompoziciju glavnih hristoloških tema i motiva po trijadama strofa u sve tri pesme], str. 109–153 [UDC 821.112.2–141; 821.112.2.09–Hil Heldelrin F.], у: *PH5, godišnjak za poetička i hermeneutička istraživanja*, Београд, 2001 [UDC 82.09].
9. Фридрих Хелдерлин, *Једини*, „Један пример критичког превода“ [свих верзија ове песме], стр. 148–166, у: *Источник, Часопис за веру и културу*, 11. год., бр. 43–44, Београд, 2002 [ISSN 0354/2114].
10. Фридрих Гундолф, „Шилер“, у: *Књижевни лист*, бр. 38, стр. 14, и бр. 39, стр. 17, 4. год., наслов изворника: *Shakespeare und der deutsche Geist*, 6. unveränderte Auflage, Bei Georg Bondi, Berlin 1922 (Erstausgabe: 1911), Drittes Buch: Shakspeare als Gehalt, V: „Schiller“, S. 285–289 и 289–297, Београд, 1. октобар и 1. новембар 2005 [ISSN 1451–2122].
11. Карлхајнц Штирле, „Бодлерове Париске слике и традиција слике Париза“, у: *Поезија, Часопис за поезију и теорију поезије*, стр. 5–44, бр. 35, 11. год., Београд, 2006, СР 82–1, ISSN 0354–8562 = Поезија, COBISS. SR–ID 108949255.

КАТЕГОРИЗАЦИЈА ПРЕМА НАУЧНИМ ПУБЛИКАЦИЈАМА РАДОВА ДР МИОДРАГА ЛОМЕ НАКОН ПОСЛЕДЊЕГ ИЗБОРА У ЗВАЊЕ

Радови у домаћим часописима међународног значаја верификованог на предлог факултета посебном одлуком Стручног већа друштвених и хуманистичких наука (у ранг часописа категорије М24: национални часопис међународног значаја са листе Министарства просвете и науке): радови из библиографије кандидата под бројевима: 56, 61, 63 (укупно: 3).

Радови у часописима водећег националног значаја које на предлог факултета утврђује Стручно веће друштвених и хуманистичких наука:

а) у рангу часописа категорије М51 (врхунски часописи националног значаја) са листе Министарства просвете и науке: радови из библиографије кандидата под бројевима: 51, 54, 57, 58, 62, 67 (укупно: 6);

б) у рангу часописа категорије М53 (национални часописи) са листе Министарства просвете и науке: рад из библиографије кандидата под бројем 59 (укупно: 1).

Радови у научним тематским зборницима:

а) рад у тематском зборнику међународног значаја (у рангу категорије М14 са листе Министарства просвете и науке): рад из библиографије кандидата под бројем 68 (укупно: 1); у исту категорију се рачунају такође и радови под бројевима 51, 54, 57, 58, 67 који су већ наведени у претходној категоризацији (укупно: 5);

б) предавање по позиву са међународног скупа штампано у целини (у рангу категорије М31 са листе Министарства просвете и науке): рад из библиографије кандидата под бројем 66 (укупно: 1);

в) рад у истакнутом тематском зборнику водећег националног значаја (у рангу категорије М44 са листе Министарства просвете и науке): радови из библиографије кандидата под бројем 53, 60, 64 (укупно: 3);

г) рад у тематском зборнику националног значаја (у рангу категорије М45 са листе Министарства просвете и науке): рад из библиографије кандидата под бројем 52 (укупно: 1).

Књижевно-критички прикази: рад из библиографије кандидата под бројем 65 (укупно: 1).

Саопштења на међународним научним скуповима и радови који су настали као њихове шире верзије и који су објављени у целини у тематским научним зборницима као резултатима тих скупова: назначено у библиографији кандидата под бројевима 51, 54, 57, 58, 60, 66, 67 (укупно: 7).

Саопштења на домаћим научним скуповима и радови који су настали као њихове шире верзије и који су објављени у целини у тематским научним зборницима као резултатима тих скупова: назначено у библиографији кандидата под бројем 64 (укупно: 1).

Уређивање научних публикација (укупно: 2):

1. Уређивање монографске публикације међународног значаја (у рангу категорије M18 са листе Министарства просвете и науке): Dr. Marko Čudić / др Марко Чудић, *Négy kísérlet Krasznahorkai Lászlóról / Четири огледа о Ласлу Краснахоркаију*, Xenofilia sorozat, 2. könyv / Едиција: Ксенофилија, књ. 2, Szerkesztőség: / Уредништво: Főszerkesztő: Dr. Slobodan Grubačić / Главни уредник др Слободан Грубачић, Felelős szerkesztő: Dr. Miodrag Loma / Одговорни уредник др Миодраг Лома, A Belgrádi Egyetem Filológiai Karának kiadásai / Издања Филолошког факултета Универзитета у Београду, Kiadó: Dr. Aleksandra Vraneš / за издавача др Александра Вранеш (предато у штампу, потврда издавача о уредничком раду).

2. Уређивање монографске публикације водећег националног значаја (у рангу категорије M48 са листе Министарства просвете и науке): за монографију Филолошког факултета, која је у припреми, кандидат је главном и одговорном уреднику монографије др Александри Вранеш предао два рада од којих је један написао, а други менторски водио и уредио:

а) Миодраг Лома: „Настава историје опште књижевности на Лицеју и Великој школи, на Филозофском и Филолошком факултету у Београду“ (38 стр.).

б) Вук Петровић: „Обновљена Катедра за општу књижевност и теорију књижевности Универзитета у Београду и њено шездесетогодишње трајање кроз наставничке и сарадничке личности“ (28 стр.).

Учешће у организацији међународних научних скупова: назначено у библиографији кандидата под бројем 67 (укупно: 1).

Монографије:

а) монографија међународног значаја (у рангу категорије M12 са листе Министарства просвете и науке): рад из библиографије кандидата под бројем 55 (укупно: 1);

б) монографија националног значаја (у рангу категорије M42 са листе Министарства просвете и науке): рад из библиографије кандидата под бројем 69 (укупно: 1).

ПРЕГЛЕД И ОЦЕНА ДОСАДАШЊЕГ НАУЧНОГ И СТРУЧНОГ РАДА ДР МИОДРАГА ЛОМЕ

С обзиром на то да је професор Лома по своме образовању компаратиста и германиста, највећу групу његових радова сачињавају студије германистичке и германо-славистичке, компаративне природе. Зато је високо цењен у германистичким круговима, о чему сведоче и оцене његових радова.

Као што се наговештава у наслову, монографија *Rezeption der Hölderlin'schen Dichtung in der deutschen Literaturgeschichtsschreibung / Рецензија Хелдерлиновог песништва у немачкој књижевној историографији* садржи немачку и српску верзију расправе на исту тему, при чему се аутор концентрише на раздобље од конституисања модерне немачке књижевне историографије као посебне научне дисциплине двадесетих година 19. до отприлике средине 20. века. Бирајући релевантне и репрезентативне представнике немачке књижевне историографије у поменутом раздобљу Лома у првом реду анализира и оцењује њихов однос према Хелдерлину као уметничкој индивидуалности, истовремено преиспитујући и њихова основна идејна и књижевнонаучна одредења. На тај начин је овај монографски рад уједно и нека врста аналитичког приказа немачке књижевне историографије у поменутом раздобљу. Кренувши од утемељивача модерне немачке књижевне историографије Аугуста Коберштајна, Георга Гервинуса и Хермана Марграфа, у чијим историјама немачке књижевности Хелдерлину

не припада неко значајније место, преко тзв. „конзервативно-националних“ концепата Аугуста Филмара, Волфганга Менцела и Јозефа Ајхендорфа, за које Лома констатује да нису имали превише смисла за песничку индивидуалност, па тако ни за овог песника, аутор тек код групе књижевних историчара који настоје спојити тзв. историју идеја и смисао за специфичност уметничких феномена (Лео Колевијус, Херман Хетнер, Рудолф Хајм) открива постепено све озбиљније уважавање Хелдерлина као песника. При томе као посебно успео истиче Хајмов приказ Хелдерлинове песничке индивидуалности у његовој *Романтичарској школи* из 1870. године, методолошки инспирисаној Хетнеровом студијом *Романтичарска школа у својој повезаности са Гетеом и Шилером*. У оквиру доминантног „позитивистичког“ модела немачке књижевне историографије касног 19. века, Лома прати промену у портретисању Хелдерлина од *Историје немачке књижевности од Лајбница до нашег времена* Јулијана Шмита, преко *Немачке националне књижевности 19. века* Рудолфа Готшала, Гедекеовог *Нацрта историје немачког песништва на основу извора*, угледне и популарне Шерерове *Историје немачке књижевности*, те *Немачке књижевности до почетка 19. века* Рихарда Мајера, уочавајући у првом реду ограничености тог модела у схватању и вредновању Хелдерлинове песничке личности. Као најекстремније варијанте тог модела Лома анализира *Историју немачке књижевности* Адолфа Бартелса и *Књижевну историју немачких племена и крајева* Јозефа Надлера, показујући на примеру рецепције Хелдерлина заблуде и ограничености расно, односно расистички оријентисаног позитивизма. Тзв. „историју духа“, односно модел проучавања књижевности који је доминирао немачком историографијом прве половине 20. века, репрезентују *Немачко певање и мишљење од просветитељства до реализма* Карла Фијетора, *Немачко песништво од Готшеда до садашњости* Оскара Валцела, *Дух Гетеовог доба* Хермана Аугуста Корфа, те као „подваријанте“ *Немачки песници 1700-1900* Емила Ерматингера, *Историја немачког песништва* Хермана Шнајдера и *Историја песничких форми у немачкој поезији* Паула Бекмана. На тој линији аутор запажа све већи степен „естетске индивидуализације општих духовних токова“, односно све плодноснију примену духовноисторијских критерија на Хелдерлинов опус, посебно у књижевноисторијским радовима Х. А. Корфа и П. Бекмана. Као нека врста покушаја превазилажења духовноисторијског приступа јављају се у Ломиној визири *Трагична историја књижевности* Валтера Мушга, Лукачева *Скица историје новије немачке књижевности*, те популарне историје као што су *Историја немачког песништва* Герхарда Фрикеа и *Историја немачке књижевности* Фрица Мартинија, у којима се Хелдерлинова песничка индивидуалност покушава осветлити „плурализмом“ и „комплементарношћу“ више постојећих метода – по правилу, како Лома запажа, на уштрб уважавања „индивидуалне историјске и естетске специфичности предмета“. По ширини захвата и методској доследности, као и својим синтетичким резултатима монографија *Рецепција Хелдерлиновог песништва у немачкој књижевној историографији* представља значајан допринос како бољем разумевању песничког опуса овог немачког аутора, тако и упознавању са главним ауторима и смерницама немачке књижевне историографије у споменутом раздобљу. А од посебног значаја је то што својом верзијом на немачком језику овај монографски рад своје оригиналне ставове уводи на језички и научно компетентан начин у критичку дискусију у матичном језичком подручју како Хелдерлина, тако и књижевних историографа који су реципирали његово књижевноуметничко дело.

У метатеоријском раду **„Стојановићево читање Гетеовог и Фаустовог краја“** Лома на примеру конкретне анализе познатог Гетеовог текста, пратећи Стојановићеву интерпретацију, анализира и функционисање поступака тзв. „иманентног приступа“. Као полазиште Стојановићеве интерпретације Лома истиче чињеницу да је завршетак другог дела Фауста, главне песничке преокупације Гетеове пред сам крај живота, уједно и нека врста завештања, завршног песниковог става како о поезији, тако и о питањима вере, односно односа човека и божанског. У том су контексту онда с правом лик Богородице и њена улога у обликовању главног јунака трагедије и његовог краја у центру његове пажње. За разлику од Стојановића, који остаје у оквирима иманентне интерпретације, односно не поставља питање личног, приватног односа према Богородици и хришћанском веровању уопште, Лома као аналитичар његове интерпретације, с разлогом, проверава како песничко решење те проблематике кореспондира са биографским и духовноисторијским контекстом. Док

Стојановић информације потребне (посебно данашњим читаоцима) за разумевање Гетеовог текста пласира изван своје интерпретације, објављујући их као посебне „материјале“ (расправу Јохена Шмита о „Католичкој митологији и њеном мистичном демитологизовању у закључној сцени Фауста II“ и текст „Гетеов Фауст“ Штефана Ландолта), Лома теолошку и поетолошку проблематику, као и питања Гетеове приватне религиозности настоји интегрисати у интерпретацију самог текста, покушавајући и на тај начин обогатити и олакшати његово разумевање.

У чланку под насловом „**Гетеов пријем српских народних јуначких песама**“ аутор анализира Гетеове интерпретације српских јуначких песама из Вукових збирки, заступљених у преводима Терезе Албертине Лујзе фон Јакоб и Вилхелма Герхарда, настављајући и допуњујући на тај начин онај истраживачки низ бављења овим феноменом, који су започели још Милан Ђурчин и Јефта Миловић својим радовима о Гетеовом односу према српској народној поезији, а наставили Перо Слијепчевић, М. Мојашевић и многи други истраживачи немачко-српских књижевних односа. Указујући у првом реду на генезу Гетеовог схватања „народне“ поезије од његових младалачких контаката са Хердером и сарадње на његовој збирци *Гласови народа у песамама*, преко рецензије исто тако чувене збирке *Дечаков чаробни рог* К. Брентана и А. фон Арнима и високонемачког прпева *Песме о Нибелунзима* – разматра Лома при томе посебно Гетеов термина „варварски“ (који овај користи да, између осталог, окарактерише Краљевића Марка), као неку врсту кључне одреднице у његовом дефинисању народне поезије, убедљиво показујући да се ради о одредници која додуше садржи и моралну димензију, али у првом реду служи за карактерисање старије, изворне, првобитне, раном цивилизацијског развоју примерене песничке продукције насупрот каснијој, ученој, култивисаној, за модерно, „просвећено“ доба карактеристичној поезији. Овај рад се надовезује на Ломино истраживање из претходног изборног периода, објављено под насловом „Гетеова светска књижевност и српска народна поезија“, у коме аутор анализира два наоко општепозната сегмента Гетеовог опуса: његово схватање и употребу појма „светска књижевност“ и његово бављење српском, односно јужнословенском народном поезијом. Аутор прати формирање Гетеових схватања феномена „светска литература“ полазећи од његових раних контаката са Хердером и његовом збирком „Гласови народа у песамама“, за коју је, на основу Фортисовог оригинала, те талијанског и немачког превода прпевао чувену „Хасанагиницу“, његовог бављења Арнимовом и Брентановом збирком „Дечаков чаробни рог“ и његове рецензије „Алеманских песама“ Ј. П. Хебела. Као нека врста врхунца у Гетеовом дефинисању и пропагирању појма светска књижевност јавља се његово занимање за јужнословенску народну поезију из збирки у првом реду Вука Караџића преко Талфјиних и Герхардових превода. Српска, односно јужнословенска поезија за Гетеа је у том контексту, како закључује Лома, с једне стране – доказ тезе о поетском стварању као битном елементу индивидуалног и националног развоја у људској цивилизацији, као светској појави, а с друге стране – доказ и за тезу да је немачка нација у језику и књижевности досегла степен на коме је, како својим поетским остварењима, тако и препевима и преводима са других језика постала важан фактор светског књижевног процеса.

Претходно приказани рад је двоструки доказ Ломиног континуираног бављења одређеним књижевноисторијским и –теоријским питањима, будући да се на његову тематику надовезује и један од последњих кандидатових радова, реч је о чланку насловљеном „**Концепција историје светске књижевности код Ервина Латса**“, који говори о познатој и утицајној *Историји светске књижевности* поменутог немачког књижевног теоретичара и историчара (Erwin Laaths, *Geschichte der Weltliteratur*). Лома ту заправо разматра нека од темељних питања књижевности и науке о њој: место и улогу поетског стварања у конституисању и развоју човека и људске културе и цивилизације уопште, проблематику књижевних жанрова. Латсова *Историја*, настала средином 20. века, дакле на почетку доминације тзв. иманентног приступа и у јеку кризе историјског бављења књижевношћу, Ломи заправо служи да формулише и сопствена схватања о кључним сегментима књижевног стварања и проучавања књижевних творевина (генеричко-жанровска типологија, појмови светска и национална књижевност, однос античке и нове европске књижевности, однос класичног и класицистичког, појам иновације, однос форме и садржине, трансценденталног и трансцендентног). Латсове концепте Лома уз то упоређује са Шилеровим и Гетеовим

размишљањима о књижевним феноменима, као и са концептом Хермана Шнајдера у његовој књизи *Епохе немачке књижевности* (H. Schneider, *Epochen der deutschen Literatur*, 1946).

Аутор у раду под насловом „**Историја старе и нове књижевности Фридриха Шлегела: духовноисторијски поглед на старогрчку литературу**“ анализира други круг такозваних „бечких предавања“ познатог естетичара, књижевног критичара и филозофа немачког романтизма Фридриха Шлегела из 1812. године, објављених 1815. под насловом *Историја старе и нове књижевности* (*Geschichte der alten und neuen Literatur*), истичући већ на самом почетку контекст у коме Шлегелови текстови настају (Наполеоновски ратови, покушај немачког националног и државног конституисања), као и чињеницу да је књига посвећена кнезу Метерниху, тадашњем хабзбуршком министру спољних послова и једној од кључних европских политичких фигура у раздобљу од наполеоновских ратова до револуционарне 1848. године. Контекст и посвета, као и чињеница да су предавања држана пред бечком културном и политичком елитом оног времена, упућују на закључак да је Шлегел од ових својих излагања очекивао значајан утицај на решавање актуалних питања свог времена (обједињавање немачких земаља, рестаурација феудалног поретка). Лома посебно прати Шлегелове покушаје књижевноисторијске систематизације старе грчке књижевности у којој доминантну улогу имају тезе о континуираном развоју, односно успону и паду језика и осећања лепог и божанског, оличених на најбољи начин у делима Есхила, Софокла и Еврипида. У научним поступцима и идејним ставовима немачког аутора Лома при томе види почетке оне у немачкој германистици и уопште у хуманистичким и друштвеним наукама доминантне „духовноисторијске“ оријентације.

У тексту „**Филологија и њене дисциплине**“ аутор се бави актуалном проблематиком кризе савремене филологије, односно њеним покушајима да потврди и оправда своје место у друштву хуманистичких наука. При томе полази од једног од стандардних дела немачке филологије 19. века, *Енциклопедије и методологије филолошких наука* Аугуста Бека (August Bockh, *Encyklopädie und Methodologie der philologischen Wissenschaften*, 1877). Бек је утемељио филологију као универзалну и јединствену хуманистичко-историјску науку, као „спознање онога што је људски дух произвео, то јест спознао“ и тиме ју је универзално одредио, како језички-когнитивно, тако и историјски, једном речју – духовноисторијски. Тако је филологија постала фундаментална хуманистичко-емпиријска наука, једина која узима у обзир и обухвата читаво језичко искуство човека као историјско остварење њему својственог духовног бића. Бек је пошао од Хердеровог идентитета мишљења и говорења и указивао је на Дилтајев унутрашњи, духовни доживљај, који је приступачан само путем историјског разумевања и просуђивања, а никако није одредив било каквим каузалним образложењем. По Ломином мишљењу, морала би модерна распарчана филологија да обнови стари ваљано постављени, хуманистички свеобухватни темељ као онај који повезује све филолошке дисциплине и који тиме представља обавезујући научни концепт за све филологе.

Полазећи од Хердерових текстова, у првом реду чувене расправе *О пореклу језика*, Миодраг Лома у свом раду „**Хердерово схватање порекла језика и заснивање филологије**“ приказује и преиспитује читав низ идеја и ставова немачког филозофа и научника, посебно оних везаних за схватање језика и говора и са њима повезаних сфера уметности, науке, морала и религије. Анализирајући Хердерову употребу категорија као што су дух времена или дух нације, целовитост „хуманитета“, односно сфере целокупне људскости, повезаност између чулне и духовне сфере, између језика и поезије, али и појмова као што су онтогенеза и филогенеза, музичка структура језика, апстракција и слично, аутор истовремено указује на њихов утицај на немачко и европско филозофско и научно мишљење. При томе посебно анализира утицај тих идеја, запажања и спознаја у радовима неколицине значајних немачких филолога и филозофа, у првом реду у концептима Аугуста Бека (August Bockh 1785-1866), а и Вилхелма Дилтаја (Wilhelm Dilthey), Данас већ помало заборављени Бек био је један од најугледнијих немачких научника свога времена, на берлинском је Хумболтовом универзитету провео више од пола века и одиграо значајну улогу у његовом формирању и развоју (у више наврата био је декан и ректор), посебно у сфери филолошких и историјских дисциплина, а значајну је научну активност развио и на Пруској академији наука. У својим разматрањима Лома пре свега полази од његовог дела *Енциклопедија и методологија филолошких наука* (*Encyklopädie und Methodologie der Philologischen Wissenschaften*), у којем његови филолошки и

културноисторијски ставови понајбоље долазе до изражаја. Анализирајући Беков концепт филологије као науке која проучава целокупно духовно наслеђе човечанства изражено у језику – показује аутор који су удео у том концепту имала ХердEROVA размишљања. Што се пак утемељивача такозване „духовне историје“ тиче, филозофа и естетичара Дилтаја, Лома се у првом реду ослањао на његове радове *Увод у духовне науке (Einleitung in die Geisteswissenschaften)* и *Учење о светоназору (Weltanschauungslehre)*, преиспитујући при томе улогу Хердерових схватања у Дилтајевом концепту „филозофије живота“ и „историје духа“, посебно његовог промишљања улоге уметничког, нарочито песничког стварања (категирија као што су „доживљај“, „уосећавање“, „дух епохе“ и слично). Усредоточен на неке од кључних Хердерових идеја о језику, поезији, антропологији и теологији Лома у свом раду истовремено остварује два битна циља: из савремене књижевнотеоријске компаратистичке перспективе осветљава резултате немачког мислиоца и истовремено показује његов, често занемариван и непризнат допринос каснијим филолошким и филозофским размишљањима.

Приказ монографије Ј. Бабића о Хердеру (**„ХердEROVE идеје и јужнословенски препород, дoмети монографије Јосипа Бабића о тим питањима“**) заправо је критичка студија у којој Лома представљајући Бабићево виђење овог значајног, а помало заборављеног немачког аутора – износи и резултате свог бављења овом тематиком. Пратећи формирање и деловање Хердерових идеја у контексту немачке и европске филозофске, естетичке, теолошке и научне мисли 18. и 19. века Лома при томе посебно истиче њихову ширину, иновативност и актуелност, те укорeњеност у једну космополитску, оптимистичку слику човека и човечанства. С обзиром на Хердерову наклоност према Словенима и значај његових идеја о језику и књижевности као битним конституентима у формирању индивидуалне и националне свести, разумљиво је да значајан део приказа и анализе припада управо овом сегменту. Као посебну вредност монографије Лома истиче анализе конкретних примера рецепције Хердерових идеја у литерарним остварењима неколицине хрватских и српских писаца (П. Прерадовић, И. Мажуранић, Л. Мушицки, Ј. Хацић). Бабићевом студијом Лома се бави и у немачком прилогу за зборник радова посвећених В. Обаду и Ј. Бабићу и тиме своју креативну и плодну дискусију са Бабићем о Хердеру преноси у матично немачко језичко подручје, у коме је она такође одавно утихнула (**„Josip Babić's Wiederentdeckung des zurückgedrängten und vergessenen herderischen Ideenerbes“**).

Посебну групу радова чине они које је кандидат посветио настави Опште књижевности на београдским високим школама од деветнаестог века наовамо. **„Почецима наставе опште књижевности на београдском Лицеју и Великој школи“** у две прве деценије друге половине деветнаестог века бави се Лома у чланку који у свом наслову истиче своју тему. Притом се аутор посебно обазире на положај ове филолошке дисциплине у оквиру ондашњег високог школства, на развој њених поступака примењиваних кроз наставу, као и на утицај који су они извршили на савремено и потоње књижевно-хуманистичко образовање. За прве наставнике историје светске књижевности на београдском Лицеју и на Великој школи, која је настала из овога – био је карактеристичан полихисторски приступ, који, полазећи од начела да се људско искључиво историјски појављује и да се само себи сходно језички изражава и чува – поставља као свој циљ да српским високошколцима пренесе у сажетој форми свеобухватно хуманистичко образовање и да га повеже са историјском нарацијом која би била што доследније вођена једном идејом развоја. На широкој хуманистичкој релевантности књижевне традиције заснивала се већ француско-словенско-српска компаратистика Матије Бана, који ју је следећи Вилмена, конципирао као парадигматични увод у општу књижевну историју, првенствено посматрану и вредновану са становишта врхунских француских књижевних постигнућа. Потом је Алекса Вукомановић покушавао да под утицајем идеја Теодора Мунта о књижевној историографији излаже историју светске књижевности као хегелијанску историјску идејну дијалектику достигнућа различитих националних духова, то јест њихових књижевних израза. Ђуро Даничић, који је наследио на катедри прерано преминулог Вукомановића – управљао се у својим предавањима о историји опште књижевности по једном уводу у естетику који је био конципиран према главним Хегеловим идејама, пошто се најпре потрудио да изгради српскохрватску естетску и књижевнокритичку терминологију. На темељу ње могао је да тачније означава најзначајније домете националног језичкоуметничког самоизражавања и самоспознавања као кључне духовне појаве у образовању језичког, књижевног и народног

идентитета и да их повезује са једним на хердеровски начин схваћеним органским развојем како националне, тако и светске књижевности. Духовноисторијски обухватан приступ био је код сва три српска наставника усмерен на целину хуманог, књижевно уобличеног искуства, које треба да створи основицу за свако друго, специјалистичко или техничко-прагматичко високошколско образовање, које се више не може наћи на данашњим српским универзитетима.

Шездесет година након обнове Катедре за општу књижевност и теорију књижевности на Универзитету у Београду, Лома у свом раду о **„Настави историје опште књижевности на Лицеју, Великој школи, Филозофском и Филолошком факултету у Београду“** даје историјску рекапитулацију и оцену пресудних тренутака у развоју наставе историје опште (светске) књижевности на београдским високим школама у оба претходна столећа. При том се посебно осврће на положај ове филолошке дисциплине у оквиру ондашњег високог школства у његовом законском контексту и у диспозицији наука која је била одређена у оно време владајућом идеолошком и законодавном парадигмом. Поред обимне досад објављене документарне грађе (највише током прве деценије овог века) која се односи на двестагодишњу историју београдског високог школства – у свом раду је аутор користио и још необјављене документарне изворе из Архиве Филолошког факултета, како би осветлио бурна времена кроз која је та установа пролазила у касним деведесетим годинама двадесетог столећа.

Професор Лома се бавио и делима знаменитих српских књижевних стваралаца деветнаестог и двадесетог века увек у тежњи да их посматра у њиховој вези са општим историјским токовима светске књижевности, као и њиховим посебним струјама, те да им у овима одреди место, па да у тако успостављеним оквирима оцени вредност и значај њиховог положаја. Такође се занимао и за њихову рецепцију код најзначајнијих представника српске науке о књижевности у двадесетом веку, као што су то Аница Савић-Ребац или Никола Милошевић, сучељавајући увек оригинални обликотворни и смисаотворни поредак реципираних дела са књижевнокритичком методологијом њихових научних рецепијената, а ову са њима актуелним моделима промишљања књижевности.

Један од таквих радова је и Ломин чланак насловљен **„Његошев мисаони и песнички портрет у књижевнокритичком огледу Анице Савић-Ребац“**. У том раду кандидат показује својствени идејноисторијски и књижевнокритички поступак ове значајне научнице, онако како је он примењен на Његошев литерарни опус у једном чланку из њене рукописне заоставштине. Енглеска верзија тог текста била је намењена да послужи као први део увода у Његошеву теолошко-филозофску поему *Луча микроkozма*, коју је Аница Савић-Ребац превела на енглески језик. Све скупа је након њене смрти штампала издавачка кућа Универзитета Харвард у Сједињеним Америчким Државама. На основу оријентације према интернационалној публици објашњава се усмерење њеног својственог приступа Његошу, које је у томе да се за овога тражи право место у светској књижевности сходно укореењености његовог песништва у старобалканским мистичким и херојским културним традицијама, као и непосредности и јасноћи којом је он то наслеђе изразио. Лома процењује домете и ограничења Савићкиног идејно- и књижевноисторијског постигнућа.

„Андрићев Алија Ђерзелез“ је Ломин рад који успоставља везу између ове приповетке назване по босанском муслиманском јунаку и Андрићевих ставова изнетих у научном дискурсу, пре свега оних из његове немачке дисертације, одбрањене 1924. године на Универзитету у Грацу, у којој тврди да „Турци нису били у стању да оном делу Јужних Словена који је прешао на ислам – пренесу било какав културни садржај или неку вишу историјску мисију“. За главну личност своје прве приповетке, коју је објавио 1920. након својих лирских радова (збирке песама у прози из 1918. и 1920. године) – изабрао је Андрић највећег јунака усмене епске традиције код јужнословенских муслимана у Босни, ратника и спахију Алију Ђерзелеза. Са духовноисторијског становишта писца које је управо наведено – Ђерзелезово јунаштво у служби Турског царства нема „никакву вишу историјску мисију“. Отуда Андрић не може да свог књижевног хероја обради као епску фигуру, која би требало да заступа и брани домаће, природне културне традиције. Он представља муслиманског епског јунака трагикомично и истовремено лирично, тако што његову еротску чежњу романтично хиперболизује и експресионистички описује. Код њега постаје Ђерзелез еротопатетички херој, који увек се одричући и због тога патећи стреми савршеној еротској екстази, која је правоверном муслиману обећана у рајском браку са девичанским хуријама као

отелотворењима савршене женствености. Како би представио једног таквог Ђерзелеза користи Андрић мозаичку, лирско-епско-драмску структуру баладе, која једну за другом ниже поетске слике, а да их не повезује. У средиште тако баладескно оформљене приповетке поставља он по могућству најсажетију форму из круга књижевних врста пореклом сродних балади – једну босанску народну песму, севдалинку, која претежно изражава љубавни јад, и то ону која пева управо о томе како је Ђерзелез био болестан и занемоћао од љубави. Она зрачи своју лирску атмосферу кроз читаву приповест, све у њој уметнички повезујући и свему придајући свој еротопатетички смисао.

„*Србија Милоша Црњанског између суматраизма и национализма*“ представља покушај М. Ломе да одреди перспективу позног дела једног од најзначајнијих српских песника двадесетог века са њене прекретнице виђене у управо у овој његовој поеми. По својим формалним и тематским карактеристикама истиче се она у ауторовом лирском опусу ослобађањем од претходног суматраистичког космизма и његовог космополитизма, те посвећивањем митском уприсутњењу Србије као националног идеала који може бити досегнут једино песничким средствима: опевањем. Сам облик песме у поређењу са претходним коришћењем слободних стихова – указује на постепену стабилизацију у претежно силабички организованим стиховима који се и даље слободно комбинују у строфе и производе једну форму родољубиве рефлексивне поезије.

„*Тумачење поеме Стражилово Милоша Црњанског и књижевнокритички поступак Николе Милошевића*“ спаја кандидатово занимање за поезију овог песника и за филозофску и филолошку методологију једног од најважнијих српских мислилаца двадесетог века, која се изоштравала управо на књижевном опусу поменутог писца, а виšekратно на наведеној поеми. Милошевић је у својим књижевнокритичким радовима примењивао једну нову интерпретативну методологију. Свој коначни теоријски израз добија она у његовим позним филозофским списима овог аутора, који су препознатљиви по једној оригиналној психологији знања и из ње развијеној филозофији диференције. Још од својих раних књижевних интерпретација развијао је он свој методични поступак, који су чиниле иманентна и екстерна функционална анализа књижевног дела у њиховом комплементарном узајамном односу. Када би прва нашла извесне противречности у његовој уметничкој логици, био би то знак за примену оног спољашњег поступка, који је могао да одреди јачу (каузалну) или слабију (стваралачки подстицајну) форму условљености дела ванкњижевним, психичким или социјалним факторима. У случају утврђивања непротивречне уметничке логике – коју је сведочила изнутра кохерентна функционална хијерархија мотива или мотивацијских линија – анализирао ју је Милошевић даље у вези са универзалним судом који је био естетски наговештен као њен коначни закључак. Притом се трудио да до у појединости разјасни односе уметничког надређивања и подређивања на којима се, по његовом мишљењу, заснива целовито значење и специфична вредност литерарне творевине. Њену интелектуалну, специфично књижевну, трагичко-метафизичку димензију сагледавао је како функционално динамички доминира у књижевном делу, како је у стању да посредством мотивске или мотивацијске мреже доведе себи у функцију његове друге две димензије: музичку и емотивну (представно-сликовну). Управо тај процес је сматрао да се може доказати диференцијалном анализом, која контрастивно истражује различите могућности језичког израза (свакодневни говор, прозни и поетски, традиционални и модерни дискурс), при чему се песнички избор и повезивање речи показују као естетски најупечатљивији, у највећој могућој мери диференцирани у значењу и најбогатији по својој сазнајној вредности.

Кандидатово интересовање за модерни песнички израз на српском језику показало се на примеру његовог бављења песмама Црњанског, док је његово занимање за поезију религијско-тематског усмерења природан рефлекс његове филолошке рецепције библијских текстова. Ова два интересовања уједињују се у испитивању „*Могућности модерне религиозне поезије*“ на примеру ситуирања „*Бисерних шкољки оца Илариона Ђурице између традиције и модерне*“. Дотични рад бави се језичкоуметничким и богословским потенцијама савременог побожног песништва на примеру поменуте збирке песама из 2010. године угледног српског јеромонаха Илариона. У њој тематски јединствено опева он спасоносно спиритуално благо наслеђено од свог духовног оца, преподобног Јустина Новог Ђелијског, једног од најзначајнијих православних теолога двадесетог века. Притом користи

формалне и садржинске чиниоце како библијске и еклесијалне традиције, тако и песничког и религиозног искуства савременог света, да би их органски спојио у оригиналну поезију кроз естетску игру архаичних и модерних израза и облика, у којој једни друге осветљавају на непоновљив начин, адекватан само религиозној егзистенцији овог ученика светог Јустина.

Као специјалиста за библијске студије Миодраг Лома је био позван да учествује у припреми Зборника *Аспекти времена у књижевности* Института за књижевност и уметност у Београду. Из те сарадње је настао чланак под насловом „**Рајско време и историјско невреме, Схватање времена у Библији**“. У њему аутор најпре утврђује чињеницу да у библијском речнику не постоји јединствено име којим би било означено време као животно кретање свег створења. *Библија* своје схватање времена изграђује кроз приповедно изношење и повезивање одговарајућих представа. У њој се избегава једнозначно именовање времена, како његово име не би могло бити поистовећивано са једним самосталним бићем као божанством, те злоупотребљавано кроз магијску праксу његовог призивања. Време је Божје дело, којим његов Творац напросто слободно располаже (*Дан* 1, 7) и може га променити или чак укинути (*Јев* 1, 10–12). Утолико оно сасвим зависи од Божје воље за њега. Но оно само по себи не представља егзистенцијалну вредност за себе, него је увек време којим Бог покреће на живот и одржава у животном покрету неко своје створење, и видљиви и невидљиви универзум у целини (*Кол* 1, 16–17). Тако је динамика времена како оног духовног, анђеоског света, тако и овог земаљског, човековог света битно одређена динамиком божанских сила које их творе из небића и трајно чувају у бићу. Сакрална биотичка темпоралност појављује се у библијској повести као време рајског живота првих људи и њихове земље (*Пост* 1, 14–19; 2, 8). Време првенствено постоји у биогенетичком ритму прогресивне свакоседмичне сакралне афирмације свега што настаје у међувремену (*Пост* 2, 1–3). Изворно седмично време тек потом улази у ритмове месеци, годишњих доба и година, који су накнадно одређени кружним покретима свемирских тела (*Пост* 1, 14–19). Лома јасно образлаже сакралност примарног прогресивног времена, као и његове цикличне модификације. Прво непосредно зависи од Божје стваралачке силе и њене динамике, а друго је време узајамно повезаних кружних кретања у земаљској природи и њеној космичкој околини. Време земаљских циклуса који концентрично обухватају једни друге је време човековог свакогодишњег периодичног располагања плодном земљом. Месеци, годишња доба и године су кружни временски токови у служби човековог опстанка у земаљском времену и они се превасходно тичу земљоделачког плодореда и исхране. Циклично време је оријентисано на човеково подсећање на Бога као једини и недосежни извор сваког животног добра и светости и на предохрану од људског напуштања сакралне ритмизације живота. У апотропајском смислу литургијски календар је исконски, односно рајски циклично заснован и Адамово одступање од служења Богу кроз противничко, сатанско грађење Богом (*Пост* 3, 5) – представља самовољно испадање из богослужбене ритмичке хармоније и улазак у десакрализујућу аритмију и анархију историјског невремена, у људску ванрајску историју као повесну олују, као пометњу у којој се стално сукобљавају најразличитије воље и снаге, но без могућности трајне преваге.

Ломина последња монографија *Библијска праисторија и Мојсијево Петокњижје* текст је високог академског нивоа и од суштинске је важности за разумевање неких аспеката једног од најзначајнијих корпуса текстова свих времена – *Библије*. Након што нас је у **својој књизи Тумачење времена у Библији** (Београд, 2010) исцрпно упознао са специфичним библијским схватањем и рачунањем времена, Лома се у својој новој монографији са библијском тематиком усредсређује на разматрање односа библијске праисторије као уводног и битног сегмента Мојсијевог књижевног дела са његовом целином и показује смисао њихове узајамне повезаности као кључни за разумевање свих пет књига овог пророка у *Светом писму*. Томе је посвећено најобимније поглавље Ломине књиге. Оно у њој заузима средишње место и сви претходни и потоњи одељци смисаоно су усмерени ка њему, било као обухватни уводи у њега, било као његове детаљно прецизиране допуне. У књизи су подједнако квалитетна уводна филолошка и историјско-географска разматрања која доприносе објективности и утемељености у реалност средишњих расправа и поглавља која се баве исцрпном књижевно-жанровском анализом, којом нам Лома с тежином и дубином врсног познаваоца показује како су текстови *Петокњижја* жанровски одређени. Пред читаоцем се отвара систематизација књижевних

жанрова у којој нам Лома под слојем писане речи открива специфичан вид изговорене речи минуциозно превладавајући овај дуализам.

Миодраг Лома у **првом поглављу своје књиге („Претходна питања“)** разматра најопштије, темељне филолошке проблеме, као што су онтолошки статус неког текста, приступ том тексту као једном идеалном, али самосвојном и само себи доследном постојању чврстог смисла који се фиксира превасходно језичкоуметничким средствима. Друга глава (**„Име Библија“**) посвећена је испитивању сакралног и мистичког смисла имена *Библија*, *Свето писмо*, *Стари* и *Нови завет*, *Закон* и њиховом значају за означавање целовитог књижевног значења ове збирке текстова. **Треће поглавље „Профетска атрибуција и груписање жанрова“** бави се традиционалним приписивањем библијских списа пророчком ауторству и груписањем у различите профетске жанрове у оквиру једног посебног литерарногенеричког поретка, који је сасвим различит од нашег, укорењеног кроз наслеђе хеленско-римске поетске и реторске, поетичке и реторичке традиције.

Четврта глава („Библијска и светска књижевност“) излаже историју постепеног уласка *Библије* у светску књижевност захваљујући надовезивању новозаветних изворника који су сви – осим једног – писани на ондашњем светском језику, којни, општегрчком хеленизма, са претходним септуагинталним преводом јеврејске *Библије*, *Старог завета* на тај језик. **Пето поглавље „Петокњижје као сакрална литерарна и ауторска целина“** тиче се проблема атрибуције целине *Пентатеуха* Мојсију као његовом аутору. Ово питање се овде решава библијски аргументованим приказом пророчки сакралног образовања Мојсијевог опуса и његове такође сакралне традиције.

Кроз **шесту главу („Схватање времена у Библији“)** посвећену библијском схватању времена, свестан његовог цикличног механизма, али не занемарујући ни линеарно начело његовог временског тока, аутор интердисциплинарном синтезом проширује своје закључке на културне одразе овог специфичног поимања времена. Оно је изложено као динамични митски дуализам рајског времена и ванрајског, историјског невремена. **Седмо поглавље („Плодни Полумесец“)** из библијске перспективе показује историјску географију простора на коме се збивају догађаји Мојсијевих приповести – то је подручје такозваног Плодног Полумесеца, који образују Месопотамија, Сиропалестина и Египат. Тако две суседне главе одређују специфичне библијске временско-просторне координате у које се постављају приче *Петокњижја*. Миодраг Лома упознаје нас са земљописном особеношћу једног древног простора, али и са звучном конкретношћу једног старог језика. Тако **осмо поглавље („Историјскофонетска транслитерација јеврејског писма“)** које непосредно претходи главном поглављу у књизи има задатак да нас уведе у језички свет *Библије* кроз разматрање питања историјскофонетске транслитерације јеврејског писма, односно гласовно адекватног преношења старојеврејских термина латиничним фонетским знацима, који су коришћени за презентацију и етимологизацију јеврејских речи смисаоно кључних за тумачење односа *Библијске праисторије* и *Мојсијевог Петокњижја*.

Након обимне филолошке припреме следе поглавља у којима се аутор бави средишњом темом ове студије. У **деветом по реду („Библијска праисторија и Мојсијево Петокњижје“)** Лома уверљиво образлаже како Мојсијево *Петокњижје* функционише као једна литерарна целина. Херменеутички основ ове најважније главе у књизи представља схватање да је преко јединственог смисла *Петокњижја* доказиво Мојсијево ауторство, које му се и традиционално приписује. Руковођен том основном интерпретативном идејом, Лома превасходно показује како се узајамно смисаоно допуњују и тумаче текстови о библијској праисторији и законодавни и историјски записи из Мојсијевог времена. Пророчка димензија ових списа истакнута је као осведочење њихове светости и оне њиховог аутора, мимо чије сакрализоване личности не можемо разумети његово целовито књижевно дело.

Закључна поглавља у књизи надовезују се прецизним херменеутичким анализама на средишње истраживање. У **десетој глави** Ломиног рада (**„Библијско тумачење постања света, човека и историје“**) следи у три обимна потпоглавља критичка анализа прве три библијске праисторијске приче: о постању космоса и живота у њему (**„Прича о постању земаљског света“**), о постању човека и његовог идеалног рајског станишта (**„Прича о постању човека и Раја“**), о пореклу зла, греха и смрти (**„Прича о греху“**). Студија се закључује **једанаестом главом („Повезаност прича о Потопу и Васкрсењу Христовом Беседом на**

Гори“) која указује на типолошку везу праисторијске приче о Потопу са новозаветном причом о Васкрсењу, при чему посредују Исусови ставови изнети у Његовој *Беседи на гори*, у којој Он проповеда чистоту људског живота као предуслов за његово спасење кроз милост уласка у поново даровано рајско Царство Божје. Тиме се успоставља интерпретативна веза између удаљених деоница *Библије* парадигматички показујући како литерарно функционише библијска целина.

Последњу, дванаесту главу („Библијска литература“) чине исцрпни спискови коришћене библијске примарне и секундарне литературе, овај други је додатно тематски разврстан ради лакшег сналажења и повезивања са темама које су посебно елабориране у тексту рада. Следе неопходни додаци књизи, који такође олакшавају њено читање и разумевање. То су веома прегледни табеларни прикази библијске унутрашње хронологије паралелно са приказима спољашње хронологије модерне историографије и таблице латиничне транслитерације старогрчког и јеврејског језика.

Ова велика и исцрпна студија на преко четири стотине страница је писана тако да се пошавши од њеног смисаоног средишта и најобимнијег поглавља које је својим насловом дало име и читавом раду: *Библијска праисторија и Мојсијево Петокњижје* – можемо упутити према било којем другом одељку у књизи, било на њеном почетку или крају, како бисмо црпили допунска обавештења неопходна за што потпуније схватање главне теме овог филолошког подухвата. Ломина књига поступно, истрајно и тачно постиже свој циљ. Упознаје нас са ауторском целином *Петокњижја* као Мојсијевог дела, које настаје у свом простору и времену као израз њиховог сасвим извесног превазилажења сакрално-метафизичком димензијом, која тако постаје оса тумачења свих других димензија дотичног литерарног опуса. Својом усредсређеношћу на вредност превода *Септуагинте*, у коме је *Пентатеух* прво постигнуће, Лома уводи грчку *Библију* у општу књижевност на нов и неоспорно квалитетан начин. Ломину научну објективност допуњује лични и ангажовани став који нас на дискретан начин подсећа на оно што лако и често заборављамо: да је у текстове *Библије*, темељне књиге европске културе, и експлицитно и имплицитно уграђен истински и дубок хуманизам. Настала књига превладава опасности схематизирања које у себи носи свака систематизација, напротив, постигнуту критички резултати отварају перспективе новим интерпретацијама.

Наведене и овде коментарисане студије проф. др Миодрага Ломе потврђују његова интересовања за старе књижевности, за германо-славистичке студије, за историју опште књижевности и њен статус у српском високом школству, за методологију проучавања опште и компаративне књижевности и за осветљавање најзначајнијих књижевних фигура и појава у српској књижевности у контексту универзалних књижевних вредности. Већина ових радова објављена је у најистакнутијим публикацијама, што се види из предочене категоризације часописа.

Своја интересовања за велики број области светске књижевности професор Лома већ три деценије потврђује и као педагог на Филолошком факултету у Београду покривајући својим предавањима и вежбама замашна подручја ове филолошке дисциплине. На првој и трећој години основних студија Опште књижевности и теорије књижевности држи наставу из *Историје опште књижевности 1, 2 и 5*. Садржај прва два предмета обухвата проучавање неколико првих миленијума писмености закључно са европском средњовековном књижевношћу, а трећи главну прекретницу ка модерном језичкоуметничком изразу – преромантизам и романтизам. Ломина посвећеност раду са студентима осведочена је и на веома посећеним консултацијама. Позната је његова спремност да у колегијалном и пријатељском духу помаже студентима и млађим колегама и ван редовних обавеза. Његове специјалистичке курсеве из *Библијске књижевности* и *Тумачења Хелдерлинових христолошких химни* – радо посећују студенти са свих катедри Филолошког факултета. Такође је Ломин педагошки рад јасно видљив и по његовој настави из предмета *Теорија књижевности немачког преромантизма и романтизма*, којим теоријски образлаже почетке и одвијање великог преокрета у европској књижевности. Књижевнотеоријска интересовања др Миодрага Ломе у потпуности се испољавају кроз његова предавања на вишим нивоима студија на дипломским (мастер) и на докторским. На првом предаје *Примену књижевноисториографских метода* на низу конкретних примера књижевних историја репрезентативних за одређене методолошке

школе, а на другом – укупну *Историју књижевноисториографских идеја* од њихових првих зачетака у раду древних библиотека па све до друге половине двадесетог века и избијања велике кризе у књижевноисторијском приступу и науци о књижевности. Својим истрајним и посвећеним педагошким радом др Миодраг Лома негује и младима предаје најбоље научне традиције Катедре за општу књижевност и теорију књижевности, онако како су их конституисали његови учитељи: професори Зоран Гавриловић, Никола Милошевић и Светозар Петровић.

Такође истичемо значајан уреднички рад професора Ломе пре свега на оснивању и даљем неговању двојезичне научне едиције Филолошког факултета под називом *Ксенофилија*, за коју је написао програм, те његово уређивање сегмента монографије Филолошког факултета који се односи на историју Катедре за општу књижевност и теорију књижевности.

2. О ДР РАДОВАНУ МИРКОВИЋУ

Кандидат који се јавио на конкурс је такође и др Радован Мирковић.

БИОГРАФИЈА ДР РАДОВАНА МИРКОВИЋА

Кандидат је рођен 1964. године у Београду. Он је своје основно образовање стицао у Основној школи Марко Орешковић и у Огледној основној школи Владислав Рибникар у Београду. Средње образовање је добио у Трећој београдској гимназији, бившој Класичној. Добитник је на том нивоу школовања дипломе Светозар Марковић за „изузетан успех у савладавању наставног градива у области друштвених наука“. Војни рок је служио у Приштини током 1983. и 1984. године. Основне студије је завршио на Катедри за општу књижевност и теорију књижевности, Филолошког факултета. Дипломски испит је положио са оценом 9 (девет) по интегралном програму за историју књижевности 1989. године. Средња оцена током студија му је била 9,73 (девет и седамдесет и три стота). Стипендију Фонда Републике Србије за развој научног и уметничког подмлатка добио је 1991. године. Двосеместралне студије Класичних наука је завршио 1992. године са средњом оценом А на Универзитету у Питсбургу (на Колецу наука и уметности), а затим их је допунио на Филозофском факултета Универзитета у Београду, где је дипломирао 1996. године са средњом оценом 9,15 (девет и петнаест стотих). Та диплома му је призната као сведочанство о завршеним мастер-студијама. Магистарске студије кандидат је завршио 1995. године са средњом оценом 9 (девет) на Катедри за општу књижевност и теорију књижевности Филолошког факултета Универзитета у Београду. Магистрирао је 2002. године такође и на Европским студијама на Универзитетима у Женеви и Лозани. Докторат под насловом *Тацитизам и драматургија* одбранио је 2013. године на Упоредној књижевности, на Универзитету Париз 4 уз извештај о „врло часној одбрани“.

Стручно искуство кандидат је током 1990–1991. године стицао као аутор и излагач прилога из књижевности у емисијама Редакције за културу Радио телевизије Србије. У периоду од 1991–2001. године био је запослен као асистент на Катедри за општу књижевност и теорију књижевности, где је студентима прве и друге године организовао курсеве из античке књижевности и класичне традиције у европској драми. Од 1991–1994. године био је уредник за историју и теорију књижевности у часопису *Књижевна реч*. Током 1994. и 1995. године учествовао је у оснивању и уређивању часописа *Реч*. Објављивао је или представљао на стручним скуповима радове из античке књижевности, класичне традиције и књижевне теорије. Објавио је такође и једну монографију из уже струке, као и преводе са старогрчког и приредио је обиман темат о савременим методама проучавања грчке трагедије.

БИБЛИОГРАФИЈА СТРУЧНИХ И НАУЧНИХ РАДОВА ДР РАДОВАНА МИРКОВИЋА

Монографија

Роман пре романа. Приповедни поступак у Петронијевом *Сатирикону* и Апулејевим *Метаморфозама*, Матица српска, Нови Сад, 1998, 156 стр.

Научно-истраживачки прилози и излагања на научним скуповима

1. „La condamnation du théâtre dans la pensée politique de Platon“, излагање на међународној конференцији *La haine du théâtre (Antiquité – XIXe siècle)*, Универзитет у Паризу – Сорбона, 23–25. 10. 14.
2. „Tacitisme et dramaturgie. Le principat de Tibère dans les tragédies anglaises et françaises du XVIIe siècle“, излагање на међународној конференцији *Tacite et le tacitisme en Europe à l'époque moderne (XVIe – XVIIIe siècle)*, Универзитет у Кану (Нормандија), 1–3. 10. 14.
3. „De purtiis Philologiae et... ?“, Зборник радова са међународне конференције *Проучавање опште књижевности данас*, 10–13.05.05, Универзитет у Београду, 2006, стр. 221–235.
4. „Prometheus Bound and Barbarian Practices“, излагање на конференцији *Multiplying Ethnicities in the Greek and Roman Worlds*, Универзитет Колумбија, Њујорк, 10. 98.
5. „Старост и смрт у аутобиографским записима Иве Андрића и Марка Аурелија“, *Међународни сусрети слависта*, 9–13. 09. 97 (зборник радова 27/1), Универзитет у Београду, 1998, стр. 291–298.
6. „Античка епистографија и писма Аполонија из Тијане“, увод и коментар писама, *Источник* 19–20 (1996), Београд, стр. 133–138, 159–164.
7. „Књижевна херменеутика и тумачење у теорији У. Ека, Р. Рортија и Џ. Калера“, „Тумачење и читавање“, *Реч* бр. 3, 11. 94.
8. Идентитет приповедача у Апулејевим *Метаморфозама*, *Реч* бр. 10, 06. 95.
9. „Одложене маске“ (савремени приступи грчкој трагедији), *Реч* бр. 40, 06. 97, стр. 145–148.

Књижевно-критички прикази (штампани и аудио-визуелни)

1. Патрик Модижано, *Изгубљени крај* („Заводљивост прошлости“), *Књижевна реч* бр. 356, 25. 01. 90).
2. Чарлс Симић, *Песме* („Бродови и светионици“), *Књижевне новине* бр. 792, 15. 02. 90.
3. Пол Валери, *Свеске I–III* („Енциклопедија духовне машине“), *Књижевне новине* бр. 794, 15. 03. 90.
4. Џон Апдајк, С („Неподношљива лакоћа распадања“), *Књижевна реч* бр. 360, 25. 03. 90.
5. Романи В. Фокнера („Бесмртност буке и беса“, *Венац*, Горњи Милановац, 03. 90).
6. Марија Кнежевић, *Храна за псе* (аудио-визуелни приказ), Редакција за културу, РТС, 09. 90.
7. Дејан Медаковић, *Ефемерис* (аудио-визуелни приказ), Редакција за културу, РТС, 11. 90.
8. Андреа Златар, *Истинито, лажно, измишљено* („Самодовољност огледала“), *Књижевне новине* 810–811, 15. 12. 90–01. 01. 91.
9. Мирјана Митровић, *Аутопортрет са Миленом* (аудио-визуелни приказ), Редакција за културу, РТС, 05. 91.
10. Владимир Бартол, *Аламут* (аудио-визуелни приказ), Редакција за културу, РТС, 06. 91.
11. Драган Великић, *Астраган* (аудио-визуелни прилог), Редакција за културу, РТС, 09. 91; проширена верзија приказа објављена под насловом „Погубне сеобе“, *Књижевна реч* бр. 384, 25. 10. 91.
12. Међународна изложба *Карнеги* у Питсбургу („Кад челик проговори“, *Књижевна реч* бр. 396, 05. 92).
13. Јован Христић, *Позоришни реферати* („Ухваћен на делу“, *Књижевна реч* бр. 403, 25. 10. 92).
14. Разговор о темату посвећеном Франсоа Раблеу (*Реч* бр. 4, 12. 94), у сарадњи са Милицом Винавер, Радио Београд, Трећи програм, 12. 94.

Преводи

1. Мона Ван Дајн, избор песама из збирке *Позна љубав (Late love)*, *Књижевна реч* бр. 407, 25. 12. 92.
2. Умберто Еко, „Између аутора и текста I–II“ („Between Author and Text I–II“), *Књижевна реч* бр. 400–401, 10–25. 09. 92.
3. Абрахам Келер, „Геофизика Раблеових замрзнутих речи“ („Geophysics of Rabelais' Frozen Words“), *Реч* бр. 4, 12. 94, стр. 68–71.
4. Mari Lis Demone (Marie-Luce Demonet), „Рабле – филозоф језика“ („Philosophe de la langue“), *Реч* бр. 4, 12. 94, стр. 54–57.
5. Писма Аполонија из Тијане, *Источник* 19–20 (1996), Београд, стр. 139–158.

Приређивање тематских издања периодике

1. Постмодернизам у америчкој књижевности, *Књижевна реч* бр. 426, 10. 11. 93.
2. Франсоа Рабле („Превејани у потрази за овејаном“), *Реч* бр. 4, 12. 94.
3. Гротеска у књижевности („Рогате музе“, у сарадњи са Браном Миладинов), *Реч* бр. 10, 06. 95.
4. Савремени приступи грчкој трагедији, *Реч* бр. 39–40, нов.-дец. 1997, стр. 69–165 (бр. 39), стр. 59–144 (бр. 40).

**ПРЕГЛЕД И ОЦЕНА ДОСАДАШЊЕГ НАУЧНОГ И СТРУЧНОГ РАДА
ДР РАДОВАНА МИРКОВИЋА**

Др Радован Мирковић је, несумњиво, озбиљан и темељно образован кандидат, о чему сведочи и његов француски докторат на Универзитету Париз 4. Из приложене документације се не види да ли је докторска диплома нострификована, што за нас није пресудно при коначној оцени кандидата. Кандидат, на жалост, није приложио своје радове, тако да је немогућно утврдити природу ни квалитет тих радова, те их не можемо појединачно оцењивати. Једно је, међутим, извесно: др Радован Мирковић је објавио низ чланака и студија до 2000. године највећи део у часопису *Реч*, где је био и уредник.

После 2000. године наводе се три рада који потврђују колегу Мирковића као познаваоца антике и статуса античких тема и јунака у енглеском и француском седамнаестом веку. Др Радован Мирковић, међутим, нема ни наведену ни приложену књигу објављену после одбране докторске дисертације, што би га евентуално квалификовало за звања за која је конкурисао. Његова монографија *Роман пре романа* је објављена 1998. године и, заправо, је његов приређени магистарски рад о приповедном поступку у Петронијевом *Сатирикону* и Апулејевим *Метаморфозама*. Колега Мирковић би морао имати барем једну објављену књигу после докторске дисертације, као и саму дисертацију, да би могао конкурисати за било које од два наведена звања према важећој изборној пракси на Филолошком факултету. Уз најлепше поштовање кандидата морамо констатовати да не испуњава услове за избор у звање ни ванредног, ни редовног професора.

ЗАКЉУЧАК И ПРЕДЛОГ КОМИСИЈЕ

На основу услова предвиђених Законом о високом образовању Републике Србије и Критеријумима за стицање звања наставника на Универзитету у Београду, и увида у комплетну документацију оба кандидата и оцене појединачних радова – Комисија једногласно предлаже Изборном већу Филолошког факултета Универзитета у Београду др Миодрага Лому за избор у звање редовног професора за ужу научну област Општа књижевност (предмет Општа књижевност и теорија књижевности).

Комисија:

проф. др Јован Делић, редовни професор

проф. др Јосип Бабић, редовни професор, Осијек

проф. др Новица Милић, редовни професор, “Сингидунум”

проф. др Александар Илић, редовни професор у пензији

др Слободан Грубачић, професор емеритус